Lieta Nr.142143011
1-0062-13/5

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā 2013.gada 5.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Inga Juhņeviča,

piedaloties iestādes - Valsts darba inspekcijas pārstāvei *B.K.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību „*/Nosaukums/*" (reģistrācijas Nr.*/reģistrācijas numurs/*) sūdzības par Valsts darba inspekcijas 2011.gada 11.janvāra lēmuma Nr.04/235-01-03/76 (2010.gada 24.augusta lēmums Nr.13L-518-2010-025).

Aprakstošā daļa

[1] Valsts darba inspekcijas Rīgas reģionālās Valsts darba inspekcijas amatpersonas 2010.gada 7.jūlijā veica SIA „*/Nosaukums/*" autoservisa, kas atrodas Rīgā, */adrese/*, apsekošanu un konstatēja, ka *A.P.* darba apģērbā veic automašīnas labošanas darbus, bez rakstveidā noslēgta darba līguma.

Valsts darba inspekcijas Rīgas reģionālās Valsts darba inspekcijas inspektors 2010.gada 17.augustā SIA „*/Nosaukums/*" sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu AM Nr.012134 (turpmāk – protokols) par Darba likuma 40.panta pirmās daļas, 28.panta pirmās

daļas pārkāpumu, tādējādi izdarot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 41.panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

Ar Valsts darba inspekcijas Rīgas reģionālā Valsts darba inspekcijas inspektora 2010.gada 24.augusta lēmumu Nr.13L-518-2010-025 (turpmāk – sākotnējais lēmums) par pārkāpumu nolemts SIA „*/Nosaukums/*" uzlikt naudas sodu Ls 750 apmērā.

[2] Ar Valsts darba inspekcijas 2011.gada 11.janvāra lēmumu Nr.04/235-01-03/76 (turpmāk – Lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts. Lēmums pamatots ar šādiem argumentiem.

[2.1] 2010.gada 7.jūlijā Valsts darba inspekcijas Rīgas reģionālās Valsts darba inspekcijas amatpersonas noformēja aktu par konstatētajiem faktiem, veicot nelegālās nodarbinātības apsekojumu, kurā norādīts, ka *A.P.* remontē savu automašīnu */numurs/*. Lietas materiālos atrodas fotouzņēmumi, kuros redzams *A.P.*, kurš darba apģērbā veic darbu pie automašīnas SIA „*/Nosaukums/*" autoservisā, kas atrodas Rīgā, */adrese/*.

2010.gada 7.jūlijā *A.P.* paskaidroja, ka tīrīja savas automašīnas bamperi. 2010.gada 7.jūlijā SIA „*/Nosaukums/*" direktors *S.J.* paskaidroja, ka viņa draugs *A.P.* laboja savu mašīnu, bet 2010.gada 24.augustā paskaidroja, ka 2010.gada 7.jūlijā *A.P.* atbrauca uz autoservisu ar savu darba apģērbu nenoskaidrotas personas automašīnā, lai vienotos par darba apstākļiem. *S.J.* 2010.gada 7.jūlijā un 24.augustā sniegtie paskaidrojumi ir pretrunīgi, tādēļ tie tiek vērtēti kritiski.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes drošības direkcijas informatīvās sistēmas datiem transportlīdzekļa */numurs/* īpašnieks ir *J.M.* Līdz ar to *A.P.* apgalvojumi vērtējami kā nepatiesu ziņu sniegšana valsts amatpersonai nolūkā slēpt nereģistrēto nodarbinātību.

No visiem lietā esošajiem materiāliem un noskaidrotajiem faktiskajiem apstākļiem Valsts darba inspekcija secināja, ka *A.P.* 2010.gada 7.jūlijā SIA „*/Nosaukums/*" labā tika nodarbināts bez rakstveidā noslēgta darba līguma, jo viņš darbus veica darba apģērbā SIA „*/Nosaukums/*" teritorijā, pie kam, remontēja citas personas īpašumā esošu automašīnu.

SIA „*/Nosaukums/*", 2010.gada 7.jūlijā faktiski nodarbinot *A.P.* bez rakstveidā noslēgta darba līguma, nebija ievērojusi darba līguma rakstveida formu atbilstoši Darba likuma 40.panta pirmajai daļai un nebija veikusi noslēgtā darba līguma uzskaiti, pārkāpjot Darba likuma 40.panta sesto daļu. Līdz ar to SIA „*/Nosaukums/*" iestājās administratīvā atbildība, kas paredzēta LAPK 41.panta otrajā daļā.

[2.2] Valsts darba inspekcijas Rīgas reģionālā Valsts darba inspekcijas amatpersona 2010.gada 17.augustā noformēja aktu par konstatētajiem faktiem, kurā norādīts, ka SIA „*/Nosaukums/*" iesniedza *A.P.* darba līgumu, kas noslēgts 2010.gada 30.jūlijā. Darba līgumu SIA „*/Nosaukums/*" ar *A.P.* noslēdza pēc Valsts darba inspekcijas Rīgas reģionālās Valsts darba inspekcijas pārbaudes, kas mīkstina atbildību par administratīvo pārkāpumu.

[3] Administratīvajā rajona tiesā 2011.gada 27.janvārī saņemta SIA „*/Nosaukums/*" (turpmāk – sūdzības iesniedzēja) sūdzība par Lēmuma atcelšanu, kura pamatota ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Ņemot vērā to, ka *A.P.* pārbaudes laikā nav bijis darba tiesiskajās attiecībās ar

SIA „*/Nosaukums/*”, uz šo gadījumu nevar attiecināt Darba likuma prasības. Darba attiecības starp SIA „*/Nosaukums/*” un *A.P.* nepastāvēja, kas izriet arī no konstatētajiem faktiem un Valsts darba inspekcijas Rīgas reģiona pārvaldes Valsts darba inspekcijas amatpersonu saņemtajiem paskaidrojumiem.

[3.2] Konkrētajā gadījumā darba līguma nav, kā tas pareizi konstatēts pārbaudes laikā, un tātad saskaņā ar Darba likuma 2.pantu Darba likums nav piemērojams un Valsts darba inspekcijas Rīgas reģiona pārvaldes Valsts darba inspekcijas amatpersonas nedrīkstēja vispār piemērot Darba likumu šim gadījumam.

Līdz ar to administratīvā pārkāpuma protokolā un lēmumā par administratīvā soda uzlikšanu ir kļūdaini norādīts, ka ir pārkāpta Darba likuma 28.panta pirmā daļa un 40.panta pirmā un sestā daļa.

[3.3] Informācija par to, ka transportlīdzeklis, kuru *A.P.* tīrīja ir reģistrēts uz citas personas vārda, nekādā mērā nerada cēloņsakarību tam, ka *A.P.* būtu strādājis SIA „*/Nosaukums/*” labā, saņemot darba algu par padarīto darbu.

[4] 2011.gada 14.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts Valsts darba inspekcijas paskaidrojums, kurā norādīts, ka sūdzību neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem apsvērumiem.

[5] Uz tiesas sēdi sūdzības iesniedzēja nebija ieradusies un tiesa nolēma lietu izskatīt bez tās klātbūtnes.

Tiesas sēdē Valsts darba inspekcijas pārstāve sūdzību neatzina, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem apsvērumiem.

Motīvu daļa

[6] Ar Lēmumu sūdzības iesniedzēja ir saukta pie administratīvās atbildības par Darba likuma 28.panta pirmās daļas un 40.panta pirmās un sestās daļas pārkāpumu, tādējādi izdarot LAPK 41.panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

LAPK 41.panta otrā daļa noteic, ka par darba līguma nenoslēgšanu rakstveida formā uzliek naudas sodu darba devējam – juridiskajai personai – no 750 līdz 5000 latiem.

Darba likuma *(redakcijā, kas bija spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā)* 28.panta pirmā daļa noteic, ka darba devējs un darbinieks savstarpējās darba tiesiskās attiecības nodibina ar darba līgumu.

Saskaņā ar Darba likuma 28.panta otro daļu ar darba līgumu darbinieks uzņemas veikt noteiktu darbu, pakļaujoties noteiktai darba kārtībai un darba devēja rīkojumiem, bet darba devējs – maksāt nolīgto darba samaksu un nodrošināt taisnīgus, drošus un veselībai nekaitīgus darba apstākļus.

Darba likuma 40.panta pirmā daļa noteica, ka darba līgums slēdzams rakstveidā pirms darba uzsākšanas.

Saskaņā ar Darba likuma 40.panta sesto daļu darba devējam ir pienākums gādāt par darba līgumu noslēgšanu rakstveidā un veikt noslēgto darba līgumu uzskaiti.

No minētajām tiesību normām tiesa secina, ka, lai atzītu, ka persona ir izdarījusi LAPK 41.panta otrajā daļā paredzēto pārkāpumu, ir jākonstatē, ka:

1) bija nodibinātas darba tiesiskās attiecības, proti, darbinieks un darba devējs bija vienojušies par darbinieka veicamo darbu, pakļaujoties noteiktai darba kārtībai un darba devēja rīkojumiem, kā arī par darba samaksu;

2) nodibinot darba tiesiskās attiecības, darba līgums netika noslēgts rakstveida formā.

[7] No Lēmuma un iestādes pārstāves paskaidrojumiem izriet, ka darba tiesisko attiecību pastāvēšanu iestāde konstatēja no tā, ka tika konstatēts, ka *A.P.* sūdzības iesniedzējas autoservisā darba apģērbā veic darbu pie automašīnas un ka minētā automašīna nepiederēja *A.P.*, bet viņš sniedza informāciju, ka viņš labo savu automašīnu.

A.P. 2010.gada 7.jūlijā ir sniedzis paskaidrojumu, ka tīrīja savas automašīnas pamperi. Iestāde ir konstatējusi, ka pēc Ceļu satiksmes direkcijas informācijas sistēmā esošajiem datiem konkrētās automašīnas īpašnieks ir cita persona, un no tā secinājusi, ka *A.P.* ir sniedzis nepatiesas ziņas valsts amatpersonai nolūkā slēpt nereģistrēto nodarbinātību.

Tiesas ieskatā, no *A.P.* uzdotajiem jautājumiem un viņa sniegtās atbildes nevar viennozīmīgi izdarīt šādu secinājumu. Pirmkārt, sarunvalodā nereti kā sava tiek apzīmēta arī lieta, kas ir personas valdījumā vai lietojumā. Otrkārt, *A.P.* ir sniedzis īsus paskaidrojumus krievu valodā, neatbildot uz visiem norādītajiem jautājumiem, kā arī *A.P.* nav uzdots konkrēts jautājums par automašīnas piederību *(lietas 33.lapa).* Līdz ar to *A.P.* sniegtais paskaidrojums neļauj nepārprotami secināt, ka *A.P.* apzināti ir norādījis nepatiesu informāciju par automašīnas īpašnieku. Tiesa konstatē, ka iestāde nav arī prasījusi papildus paskaidrojumus *A.P.*, lai precizētu viņa sniegtās atbildes.

Turklāt no lietas materiāliem tiesa nekonstatē nevienu pierādījumu, kas apstiprinātu to, ka *A.P.* un sūdzības iesniedzēja bija vienojušies par veicamo darbu, pakļaujoties noteiktai darba kārtībai un darba devēja rīkojumiem, un darba samaksu. Tiesas ieskatā, *A.P.* un *S.J.* sniegtie paskaidrojumi, Valsts darba inspekcijas amatpersonas aktā par konstatētajiem faktiem, veicot nelegālās nodarbinātības apsekojumu, kā arī uzņemtie fotoattēli neļauj nepārprotami secināt, ka starp *A.P.* un sūdzības iesniedzēju pastāvēja darba attiecības. Tiesa uzskata, ka pastāv iespējamība, ka *A.P.* 2010.gada 7.jūlijā bija ieradies pie sūdzības iesniedzējas, lai vienotos par darba uzsākšanu, un vienlaikus salaboja tā lietošanā esošu automašīnu, t.sk., topošam darba devējam parādot savas prasmes.

[8] Tā kā tiesa atzīst par nepierādītu faktu, ka starp sūdzības iesniedzēju un *A.P.* pastāvēja darba tiesiskas attiecības, tad sūdzības iesniedzēja nevar tikt saukta pie atbildības par darba līguma nenoslēgšanu rakstveida formā ar šo personu. Līdz ar to tiesa secina, ka pie šādiem apstākļiem nevar uzskatīt, ka ar lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādīta LAPK 41.panta otrajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšana.

Saskaņā ar LAPK 239.panta 1.punktu lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva. Līdz ar to tiesa secina, ka Lēmums ir atceļams, bet administratīvā pārkāpuma lieta ir izbeidzama.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12] panta otrās daļas 2.punktu, 289.[13] panta sesto daļu un 289.[18] panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

atcelt Valsts darba inspekcijas 2011.gada 11.janvāra lēmumu Nr.04/235-01-03/76 (2010.gada 24.augusta lēmums Nr.13L-518-2010-025) par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „*/Nosaukums/*" (reģistrācijas Nr.*/reģistrācijas numurs/*) saukšanu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 41.panta otrajā daļā paredzēto pārkāpumu un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā desmit darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese *(paraksts)* I.Juhņeviča

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnese_____I.Juhņeviča
Rīgā 2013.gada 5.aprīlī